

Handläggare
Egnell EvaDatum
2013-10-23Diarienummer
UAN-2012-0124

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Implementering från 2015 av ISAmverkan - försöksverksamhet med meningsfull sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning

Förslag till beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta

att nämnden i samverkan med projektets samarbetsparter arbetar för en implementering av IPS-modellen (Individual Placement and Support) i Uppsala kommun från och med januari 2015 samt

att finansiering sker inom ramen för särskilt riktade insatser/arbetsmarknad och sysselsättning.

Sammanfattning

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ansökte 2012 om medel hos Socialstyrelsen för försöksverksamhet med meningsfull sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning. Nämnden beviljades medel och projektet startade med deltagare mars 2013. Socialstyrelsens projektmedel upphör efter 2013 och en ansökan om finansiering av projektet lämnades till Samordningsförbundet Uppsala län, Projektet har beviljats medel från samordningsförbundet Uppsala län för 2014. En plan för implementering av arbetsmetoden från och med 2015 utifrån de erfarenheter och resultat som projektet visar under 2013 och 2014 ska tas fram under 2014.

Ärendet

Regeringen avsatte 35 miljoner kronor per år under tre år till kommunerna för försöksverksamhet som avser sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning. Syftet är att kommunerna ska utveckla insatsen meningsfull sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning, så att den enskilde kan utveckla sina möjligheter till arbete och kan gå vidare till lönearbete. En av Socialstyrelsens rekommendationer om åtgärder i form av arbetslivsinriktad rehabilitering är IPS-modellen (Individual Placement and Support; individanpassat stöd till arbete). Modellen är utvärderad och evidensbaserad för personer med schizofreni som står utanför arbetsmarknaden och som har en vilja och motivation till ett arbete med lön. Grundtanken med IPS-modellen är att hjälpa personer till ett arbete med lön och att ge det individanpassade stöd som krävs för att lyckas på arbetsplatsen. Socialstyrelsen föreslog att medlen som avsatts för försöksverksamheten användes till att stimulera införandet av IPS-modellen. För att få ett lyckat resultat förutsätter modellen att aktörerna samarbetar med varandra.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ansökte om och beviljades medel 2012 och 2013 för projekt ISAmverkan, som arbetar efter IPS-modellen. Projektet utarbetades i samverkan med kontoret för hälsa och omsorg, landstinget, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Hjärnkolls attitydambassadör. Samtliga parter ingår i projektets styrgrupp.

November 2012 antog Uppsala läns landsting och kommunerna i länet en överenskommelse om samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning i Uppsala län. Överenskommelsen är fyra-årig men har reviderats under 2013 och ska antas av kommunfullmäktige under hösten. Ett av processmålen är att antalet personer som erbjuds arbetsrehabilitering enligt arbetsmetoden individuellt stöd i arbete (IPS) i länet ökar. Projekt ISAmverkan är den enda verksamhet som erbjuder IPS. Syftet är att bland annat pröva metoden IPS i Uppsala län, att följa upp och utvärdera metoden för att se om den har bättre resultat än andra metoder, att använda erfarenheten av projektet för att gynna implementering i länets kommuner.

Våren 2013 genomfördes en inventering av personer med psykisk funktionsnedsättning. Inventeringen skedde bland annat genom intervjuer och belyste alla livsområden som rör en människa. Drygt 1400 personer finns i inventeringen. Frågor som gäller arbete och sysselsättning och försörjning visar att knappt hälften av personerna haft någon form av sysselsättning under de senaste 12 månaderna. Med sysselsättning menas anställning, studier, arbete i föreningar och organisationer, praktik eller annan arbetsmarknadsåtgärd, deltagande i träffpunktsverksamheter mm. När det gäller försörjning hade ca 11 procent inkomst av lön och 18 procent hade försörjningsstöd. Den främsta försörjningskällan var Försäkringskassan i form av aktivitets- eller sjukersättning eller sjukpenning.

Projektet startade med deltagare i mars 2013. Det fanns inte förutsättningar att få mer statsbidrag från Socialstyrelsen och får att projektet skulle få arbeta under längre tid för att pröva metoden och få resultat inför en implementeringsdiskussion skickades en ansökan om projektmedel in till Samordningsförbundet Uppsala län. Styrelsen beslutade den 17 oktober 2013 att bevilja projektmedel för 2014.

Enligt den forskning som finns är IPS-metoden mer framgångsrik än andra metoder när det gäller att hjälpa personer ut i en anställning. Om projekt ISAmverkan har samma goda resultat som forskning och annan utvärdering visar bör det vara en metod som ska användas i större utsträckning i arbetet med personer med psykisk funktionsnedsättning. Det är viktigt att nämnden redan nu tar ställning rent principiellt för en implementering för att det ska vara möjligt att genomföra från och med 2015.

Kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad

Carola Helenius-Nilsson
Direktör

Projektplan/överenskommelse om samverkansprojekt ISAmverkan

Huvudprojektägare: Uppsala kommun

Projektägare: Arbetsförmedlingen

Beräknat start- och slutdatum: 2014-01-01 – 2014-12-31

Totalkostnad: 2 430 000 kr

Kostnad/individ: 48 600 kr

Diarienummer:

Innehåll

Sammanfattning	3
Förutsättningar	4
1 Målgrupp och mål	4
1.1 Beskrivning av projektets målgrupp.....	4
1.2 Projektmål.....	5
1.3 Syfte, önskade effekter och ev. särskilda uppdrag.....	5
2 Projektets bakgrund	7
2.1 Bakgrund och problem.....	7
2.2 Kartläggning/Analys.....	8
3 Lösningen	9
3.1 Arbetssätt.....	9
3.1.1 Samverkan.....	10
3.1.2 Skillnad från ordinarie verksamhet.....	11
3.2 Organisationernas respektive åtaganden.....	13
3.3 Utvärdering.....	14
4 Projektets finansiering	14
5 Överenskommelse	16
5.1 Lagar och förordningar.....	16
5.2 Information från projektet.....	16
5.3 Hantering av projektplanen fram till styrelsens beslut.....	16
5.4 Bilagor.....	17
6 Underskrifter	18

Sammanfattning

Målgruppen (1.1)

Projektet har följande målgruppskriterier:

- psykisk/neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (oavsett diagnos, dock ej personer med beslut om sysselsättning enligt LSS),
- betydande svårigheter att få och behålla ett arbete,
- en egen vilja att komma ut i arbete/studier,
- boende i Uppsala kommun
- 18-65 år

Lösningen (3)

Vid Dartmouth Psychiatric center i New Hampshire, USA har en speciell metod utvecklats, Individual Placement and Support (IPS), specifikt för personer med psykiatriskt arbetshinder och som står långt från arbetsmarknaden. Metoden är evidensbaserad, och målsättningen med metoden är ett reguljärt arbete på hel- eller deltid på den öppna arbetsmarknaden. En särskild stödperson, en arbetscoach stödjer den enskilde i att finna, få och behålla ett arbete. Allt utgår från personens egna förutsättningar, intressen och önskemål. Arbetssökandet startar så snart som möjligt och föregås inte av omfattande bedömningar om lämplighet eller förberedande arbetsträning. Arbetsrehabiliteringen ska så långt det är möjligt integreras med övrig behandling och rehabilitering. Arbetscoachen fungerar som en del av det nätverk som finns runt klienten, och samverkar därmed med både psykiatri, kommunen, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och det privata nätverket, allt efter behov och deltagarens egen önskan. Stödet fortsätter så länge deltagaren själv behöver och upphör inte i och med att deltagaren får en anställning.

Målen (1.2)

Vid projektavslut 2014-12-31 ska följande mål ha uppnåtts:

- 50 personer ska under projekttiden ha erhållit stöd enligt IPS-metoden i sin rehabiliteringsprocess, i samverkan med andra vård- och stödinsatser,
- 30 procent av de som fullföljer projektet ska vid projektets avslut ha kommit ut i arbete alternativt kompetenshögjande studier,
- Projektdeltagarna ska ha uppnått en ökad egenupplevd hälsa (detta mäts genom hälsoenkäten GHQ12),
- IPS-metoden ska fr o m 2015-01-01 ha integrerats i ordinarie verksamhet,

Att metoden har spridits och förankringsarbetet påbörjats i länets kommuner och hos samarbetsparter

Problemet (2.1)

Personer med psykisk funktionsnedsättning tillhör den grupp som har lägst sysselsättningsgrad vid jämförelse med personer som har andra funktionsnedsättningar. Konsekvensen blir social isolering, fattigdom och bidragsberoende för dessa personer. Bristande kunskap och fördomar om psykiska funktionsnedsättningar är hinder för ett inträde i arbetslivet, något som behöver särskilt fokus vid planering av insatser. Arbetets betydelse för återhämtning och livskvalitet är dokumenterat viktigt för känslan av att vara en fullgod medborgare och en del av samhället. Uppsala kommun ansökte och beviljades medel från Socialstyrelsen för att driva en försöksverksamhet med syfte att utveckla och implementera IPS-metoden (Individual Placement and Support) i kommunen. Projektet kom dock igång först december 2012, och från mars 2013 började arbetet med deltagare. Om projektet ska få en reell chans att utvecklas och få resultat samt kunna arbeta för en implementering behöver projektet pågå under längre tid. Satsningen från Socialstyrelsen på den här typen av försöksverksamheter upphör i och med utgången av 2013, varför det inte finns medel att söka för längre tid.

Samverkan (3.1.1 och 3.1.2)

Huvudprojektägare är Uppsala kommun, men coacherna arbetar i nära samverkan med både psykiatri, Arbetsförmedling och Försäkringskassa. En av coacherna i projektet är anställd av Arbetsförmedlingen, och denne är ansvarig handläggare för de deltagare som inte sedan tidigare är inskrivna på AF. Merparten av mötena med projektdeltagarna sker på Arbetsförmedlingen, detta för att ha nära till Arbetsförmedlingens stöd och för att skapa en naturlig kontakt mellan deltagare och Arbetsförmedlingen. För att stärka samverkan mellan huvudmän och säkra en sammanhållen rehabilitering för den enskilde kommer Samordnad individuell plan att ligga till grund för samverkan kring den enskilde när sådant behov finns. Samverkan kommer även att ske med Hjärnkolls attitydambassadörer, som gör ett viktigt arbete för att påverka allmänhetens och arbetsgivares inställning till psykisk ohälsa. Inom några kommuner i länet har initiativ tagits till att börja arbeta efter IPS-modellen. Behov framförts av ta del av Uppsala kommuns erfarenheter. Därför planeras att ett nätverk mellan intresserade kommuner bildas med projektet som bas.

Förutsättningar

För att ett projekt skall kunna beviljas stöd av Samordningsförbundet måste ett antal grundläggande förutsättningar vara uppfyllda:

- Verksamheten skall underlätta eller bidra till arbetslivsinriktad rehabilitering, och ska också bidra till en effektiv resursanvändning.
- Projektets målgrupp skall vara: Individer med behov av samordnade rehabiliteringsinsatser, vilka inte i tillräcklig grad kommit i åtnjutande av samhällets resurser.
- Projektet måste vara en samverkan mellan minst två av förbundets medlemmar. Denna samverkan bör vara direkt, men kan också under vissa omständigheter ske i form av ett samarbete mellan en samarbetspart till en av förbundets medlemmar.
- All verksamhet som finansieras av Samordningsförbundet skall syfta till att utveckla samverkan mellan de deltagande medlemsparterna.
- Projektidén skall från början vara förankrad och understödd av medlemsorganisationens representant i Samordningsförbundets förbundsberedning.

Kontakt bör **alltid** tas med Samordningsförbundets kansli innan arbete med denna obligatoriska projektmall tar sin början. Kansliet kan bland annat erbjuda processtöd till stöd för ansökningsarbetet. Mer information finns på vår hemsida, där också flera styrande dokument (främst förbundets Finansieringspolicy) finns tillgängliga.

1 Målgrupp och mål

1.1 Beskrivning av projektets målgrupp

Beskriv tydligt projektets målgrupp. Börja med de kriterier ni ställt upp som definition av målgruppen. Skilj på de kriterier ni definierat, och på övrig beskrivande text. Bedöm både hur stor målgruppen beräknas vara totalt sett, och på hur många individer ur målgruppen som projektet kan omfatta. Ta hänsyn till och redovisa bedömt inflöde i målgruppen under projektiden. Om det finns olika undermålgrupper, beskriv dessa tydligt och skiljt från varandra.

Projektet har följande målgruppskriterier:

- psykisk/neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (oavsett diagnos, dock ej personer med beslut om sysselsättning enligt LSS),
- betydande svårigheter att få och behålla ett arbete,
- en egen vilja att komma ut i arbete/studier,
- boende i Uppsala kommun
- 18-65 år

Antalet personer i Uppsala kommun som tillhör målgruppen beräknas vara mellan 1500 till 2000 personer. En inventering av målgruppen har under våren 2013 gjorts i Uppsala kommun. Inventeringen är ännu inte sammanställd i sin helhet, men den kommer att utgöra en grund för framtida satsningar för målgruppen.

Syftet med projektet är:

- att pröva metoden IPS i Uppsala län
- att följa upp och utvärdera metoden för att se om den har bättre resultat än andra metoder
- att integrera insatser för arbete/sysselsättning med andra vård- och stödinsatser för den enskilde
- att använda erfarenheten för att gynna implementering i länets kommuner
- att utveckla samverkan och samarbete mellan berörda huvudmän.

IPS-metoden är en standardiserad och manualbaserad form av arbetsrehabiliteringsinsatser för personer med psykisk funktionsnedsättning, utvecklad i USA. Metoden är evidensbaserad, och forskning visar att ju mer trogen man är metoden, desto fler deltagare kommer ut i lönearbete. I Socialstyrelsens nationella riktlinjer för schizofreni och schizofreniliknande tillstånd finns angivet att IPS är en metod med högre evidens än andra metoder för arbetsinriktad rehabilitering.

Uppdraget att arbeta med rehabilitering för gruppen psykiskt funktionsnedsatta faller inom ramen för arbetsförmedlingens, kommunens och landstingets uppdrag, men med olika inriktning. Försäkringskassan har i vissa fall ansvar för samordning av rehabiliteringen. I de flesta fall behöver de olika parternas rehabiliteringsansvar samordnas för att ge avsedd effekt och därför måste en effektiv samverkan utvecklas för att säkerställa att målgruppen får det stöd de behöver för att kunna finna, få och behålla ett arbete. Vilken organisation/myndighet som denna verksamhet ska tillhöra vid en implementering i ordinarie verksamhet går inte att svara på i dagsläget, utan är något som projektet syftar till att utreda. Ett förväntat resultat vid projektavslut är att samarbetet och övergångarna mellan myndigheterna/organisationerna fungerar smidigare och att en större beredskap finns för samarbete utifrån den enskildes behov och perspektiv.

Under 2012 ingicks en överenskommelse mellan landstinget och länets alla kommuner om samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning. Överenskommelsen behandlar väsentliga områden där arbete och sysselsättning är särskilt viktigt för att motverka ohälsa och utanförskap. I nationella riktlinjer för schizofreni och schizofreniliknande tillstånd finns uttalat att supported employment enligt IPS-modellen är en metod med högre evidens än andra metoder för arbetslivsinriktad rehabilitering. I 2012 års överenskommelse finns ett processmål som anger att antalet personer som erbjuds arbetsrehabilitering enligt IPS-modellen ska öka i länet.

Den stora tillströmning av anmälningar som man haft i den försöksverksamhet som pågått sedan december 2012, och som man nu ansöker om en fortsättning på (mer utförligt om detta under rubriken *2.1 Bakgrund och problem*), visar också på ett stort behov och vilja att få stöd ut till arbete. Redan första månaden fanns en kö till de begränsade platserna i projektet. Enligt den metod som projektet arbetar efter (IPS – Individual Placement and Support, se bilaga 2) kan varje arbetscoach arbeta med som högst 20 personer samtidigt. Metoden säger även att insatserna ska vara långsiktiga och ges så länge deltagaren vill och behöver. Detta gör att det totala antalet deltagare som fullföljer projektet som högst kan vara 50 (2,5 coachtjänst).

1.2 Projekt mål

Redovisa projektets mätbara mål. Exempel är:

- Andel/antal personer som fullföljt hela projektet så som det är planerat (dvs ta hänsyn till ett bedömt bortfall)
- Andel/antal till arbete/studier/eget företag inom ? månader
- Andel/antal som fått ökad arbetsförmåga/kommit närmare arbetsmarknaden/fått förbättrad egenupplevd hälsa

Föreslå gärna andra mål som ni anser bättre speglar projektets syfte.

Målformuleringarna ska vara anpassade till projektet verksamhet.

Vid projektavslut 2015-06-30 ska följande mål ha uppnåtts:

- 60 personer ska under projekttiden ha erhållit stöd enligt IPS-metoden i sin rehabiliteringsprocess, i samverkan med andra vård- och stödinsatser,
- 30 procent av de som fullföljer projektet ska vid projektets avslut ha kommit ut i arbete alternativt påbörjat kompetenshögjande studier,
- Projektdeltagarna ska ha uppnått en förbättrad egenupplevd hälsa (detta mäts genom hälsoenkäten GHQ12 vid inskrivning och avslut),
- IPS-metoden ska ha integrerats i ordinarie verksamhet,
- Att metoden har spridits och förankringsarbetet påbörjats i länets alla kommuner och samarbetsparter.

1.3 Syfte, önskade effekter och ev. särskilda uppdrag

- Beskriv kort och övergripande projektets syfte/idé och önskade effekter. Det kan vara på individ-, personal- och/eller organisationsnivå. Dessa behöver inte vara mätbara eller konkreta. Tex: Vad vill man ha uppnått utöver projektmålen vid projektets slut?

- **All verksamhet som finansieras av Samordningsförbundet skall också syfta till att utveckla samverkan mellan de deltagande medlemsparterna. Formulera utifrån detta ert syfte och önskade effekter som projektet ska leda till inom området samverkan.**

- Om något särskilt uppdrag skall utföras inom ramen för projektet beskrivs det också.

Regionförbundet Uppsala län har under perioden 2009 – 2012 med hjälp av statliga medel utbildat personal i länet i IPS-metoden. I länet pågår några försöksverksamheter där metoden till viss del används. Endast Uppsala kommun har ett projekt där modellen används fullt ut.

2 Projektets bakgrund

2.1 Bakgrund och problem

Beskriv kortfattat bakgrunden till projektet. Det ska tydligt framgå varför projektet behöver startas och vilka befintliga problem som ska lösas på individ och ev också organisationsnivå.

Idag sker strategisk samverkan mellan kommun och landsting för gruppen psykiskt funktionshindrade bland annat genom plattformen Närvårdssamverkan Uppsala. Samverkansplattformen har som målsättning att främja samverkan mellan kommun och landsting. En överenskommelse om samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning har träffats mellan Landstinget och kommunerna i Uppsala län (se bilaga 4).

Samarbete mellan Uppsala Kommun, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Landstinget i Uppsala län gällande arbetsrehabilitering sker idag bland annat genom projekt, uppdrag och inom ramen för Samordningsförbundet i Uppsala län. Inget av dessa projekt arbetar i dagsläget enligt IPS-metoden, varför spridning av metoden behövs.

Denna typ av insats behövs för att långsiktigt kunna säkra bra övergångar mellan vård och omsorg, arbetslivsinriktad rehabilitering och arbetsmarknadsinsatser för de personer som har väsentliga svårigheter att komma ut på arbetsmarknaden.

På uppdrag av regeringen utlyste Socialstyrelsen medel till försöksverksamheter för att utveckla och stimulera införandet av IPS i Sverige, under åren 2011-2013. Socialstyrelsen ville att försöksverksamheterna skulle rikta sig inte till personer med schizofreni utan även till övriga psykiska funktionshinder, utan krav på specifik diagnos. Enligt Socialstyrelsen har metoden visat goda effekter i internationella studier (inklusive europeiska).

Uppsala kommun ansökte och beviljades medel från Socialstyrelsen för att driva en sådan försöksverksamhet, med målet att utveckla och implementera IPS-metoden i kommunen. Projektmedel har beviljats för perioden juni 2012 till och med december 2013. Projektet kom dock igång först december 2012, och från mars 2013 började arbetet med deltagare. Om projektet ska få en reell chans att utvecklas och få resultat samt kunna arbeta för en implementering behöver projektet pågå under längre tid. Satsningen från Socialstyrelsen på den

här typen av försöksverksamheter upphör i och med utgången av 2013, varför det inte finns medel att söka för längre tid.

2.2 Kartläggning/Analys

Beskriv kända fakta kring målgruppen. Viktigast är att tydligt belysa behoven/problemen hos målgruppen. Lagg tyngdpunkten på de förhållanden som påverkat ert val av projektupplägg.

Antalet personer i Uppsala kommun som tillhör målgruppen beräknas vara mellan 1500 till 2000 personer. En inventering av målgruppen har under våren 2013 gjorts i Uppsala kommun. Där samlades uppgifter på 1421 personer in, bland annat frågor som rör arbete och sysselsättning samt utbildningsnivå. Inventeringen visar att drygt 48 procent arbetat, studerat eller haft någon annan sysselsättning minst en månad under det senaste året. Drygt 18 procent har försörjning genom arbete eller studier. Drygt 45 procent har sin försörjning genom försäkringskassan och 18 procent får försörjningsstöd från kommunen. Även om många har en sysselsättning bedöms det finnas ett stort behov av att fler personer kommer ut i arbete och egen försörjning.

Trots stora satsningar på psykiatriområdet under det senaste decenniet pekar såväl brukare som statistik på att personer med psykisk funktionsnedsättning lever i utkanten av välfärdssamhället. Brist på samordning och stuprörsmodeller i organisationerna är svåra att få bukt med, trots lagar, regler och lokalt arbete med att hitta lösningar. Arbetets betydelse för återhämtning och livskvalitet är dokumenterat viktigt för känslan av att vara en fullgod medborgare och en del av samhället. Personer med psykisk funktionsnedsättning tillhör den grupp som har lägst sysselsättningsgrad vid jämförelse med personer som har andra funktionsnedsättningar. Konsekvensen blir social isolering, fattigdom och bidragsberoende för dessa personer. Bristande kunskap och fördomar om psykiska funktionsnedsättningar är hinder för inträde i arbetslivet, något som behöver särskilt fokus vid planering av insatser.

Supported employment (SE) är en rehabiliteringsmetod som funnits i många år och som syftar till att stödja personer med funktionsnedsättning att komma tillbaka till arbetslivet. Sedan drygt tio år används SE på många håll i världen som stöd till personer med psykiska funktionsnedsättningar, i Sverige bl.a. av Arbetsförmedlingens SIUS-konsulenter. Situationen idag är dock att många ur målgruppen inte kan få tillräckligt stöd under en längre tid för att få fäste på arbetsmarknaden. Förmedlingens målsättning gör att det finns ett glapp mellan insatser av SIUS och behovet av mer långvariga och ibland upprepade insatser för den enskilde.

Vid Dartmouth Psychiatric center i New Hampshire USA har man utvecklat metoden Individual Placement and Support (IPS), en vidareutveckling av SE men särskilt riktad till personer med psykiatriskt funktionshinder och som står

långt från arbetsmarknaden. Denna metod är väl beforskad, framförallt i USA, Kanada och England men även till viss del i övriga Europa och Sverige. Forskningen visar på goda resultat överlag och metoden bör därför implementeras och prövas forskningsmässigt i större utsträckning än vad som hittills skett i Sverige. Kommunen har kompetens att arbeta med supported employment och IPS men hittills har ingen verksamhet arbetat aktivt med IPS-metoden.

3 Lösningen

3.1 Arbetssätt

Beskriv övergripande hur ni vill arbeta i projektet. Beskriv om tillämpligt även hur ev. överlämning till ordinarie verksamhet efter projektet skall gå till, och vilka de vanligaste mottagarna bedöms vara.

IPS grundar sig på åtta principer, vilka står beskrivna i bilaga 2. Dessa principer utgör stommen i arbetet med deltagarna, och den viktigaste principen är att allt stöd skall individanpassas. Det innebär att det är deltagarens val, intressen och önskemål som styr arbetet, inte en professionell bedömning av vad som är "realistiskt/lämpligt" eller utifrån läget på arbetsmarknaden. Målsättningen med metoden är ett reguljärt arbete på hel- eller deltid på den öppna arbetsmarknaden och letandet efter ett arbete sker så fort deltagaren är redo för det. En särskild stödperson, en arbetscoach stödjer den enskilde i att finna, få och behålla ett arbete. Stödet ges så länge deltagaren själv vill/behöver, dvs. även efter att deltagaren fått en anställning.

Rekrytering av deltagare har i den nu pågående försöksverksamheten gjorts genom en omfattande informationsturné bland berörda verksamheter inom kommun, landsting, arbetsförmedling och försäkringskassa. Vid vissa tillfällen har projektet bjudits in att informera direkt till tilltänkta deltagare, t.ex. inom psykiatri och projektet Grön Rehab. Intresset bland samtliga verksamheter har varit mycket stort, vilket har lett till köbildning bland intresserade deltagare, som ovan nämnts. Ingen bedömning av handläggare eller annan professionell behövs för att bli aktuell för projektet, vilket gör att intresserade deltagare kan göra en egenanmälan. Detta för att säkerställa att det är den egna viljan som styr deltagandet, då det är en av grundprinciperna för IPS.

När en person anmäls till projektet och tilldelats en arbetscoach startar en kartläggning som utmynnar i en arbetsplan, där coach och deltagare kommer överens om hur man ska leta jobb/praktik och inom vilket område. Om deltagaren behöver hjälp att komma fram till vilket arbetsområde som är intressant erbjuder coachen stöd i detta. Urvalet baseras på deltagarens intressen och önskemål och föregås inte av någon arbetsträning eller bedömning. Under denna period träffas deltagare och coach ca 1-2 gånger i veckan, och målsättningen är att en första kontakt med en arbetsgivare tas

inom 1-2 månader efter inskrivning i projektet. Sökandet efter en lämplig arbetsgivare sker genom t.ex. studiebesök på olika arbetsplatser och analyser av dessa, genom rundringning och/eller utskick av CV. Coachen hjälper till att anskaffa praktik/arbetsplatser utifrån deltagarens önskemål och har sedan ett nära samarbete med arbetsgivaren. När deltagaren tas emot på en arbetsplats ger coachen stöd till både deltagaren och arbetsgivaren, allt efter deltagarens önskemål. Det kan innebära allt från att coachen är med och stöttar på arbetsplatsen den första tiden, till att coachen gör uppföljande besök på arbetsplatsen. Om arbetsgivaren behöver utbildning i psykiska funktionshinder kan detta ges av Hjärnkolls attitydambassadörer (se nedan under rubrik *3.1.1 Samverkan*). Vid övergång från praktik till anställning hjälper coachen till med ansökan om lönestöd om behov finns av detta, i nära samverkan med Arbetsförmedlingen. Stödet upphör inte i och med anställning, utan fortsätter så länge deltagaren själv vill och behöver. Detta för att säkra att deltagaren inte bara får ett jobb utan även kan behålla det. Coachen samverkar även med andra stödinsatser, såsom det psykiatriska teamet, boendestöd och Försäkringskassan. Ofta uppstår frågor om vad som händer med deltagarens ekonomi vid påbörjande av arbetsrehabilitering, och även där ger coachen stöd, både utifrån egen kunskap om stödsystemen och genom att ta kontakt med handläggare vid behov. Allt stöd individanpassas så långt det är möjligt, efter varje enskild deltagares behov och önskemål.

3.1.1 Samverkan

Samordningsförbundets syfte är att stödja samverkan mellan medlemsorganisationerna. Beskriv därför hur samverkan i detta projekt bedöms göra den arbetslivsinriktade rehabiliteringen bättre, effektivare eller mer heltäckande. Det kan ske ur både individperspektiv och ur organisationsperspektiv.

Projektets breda ansats utan specifik psykiatrisk målgrupp, gör att basen för verksamheten av praktiska skäl planeras ligga åtskild från de vård- och stödinsatser som idag finns i kommun och landsting. Av dessa skäl planeras en separat enhet med tre coacher varav en även är projektledare, i nära anknytning till Arbetsförmedlingen men med Uppsala kommun som projektägare. En av coacherna är anställd av Arbetsförmedlingen, övriga av kommunen. Verksamheten ska ha nära till förmedlingens resurser. Deltagare ska därför vara aktuella på Arbetsförmedlingen under projekttiden även då de får insatser av ISAmverkan. De som inte är inskrivna sedan tidigare får hjälp med detta, och ansvarig handläggare blir då den coach i teamet som är anställd av Arbetsförmedlingen. De som redan är inskrivna behåller sin handläggare, och nära samverkan sker mellan denne och coachen. Möten mellan deltagare och coach sker på Arbetsförmedlingen, om inte annan plats bedöms mer lämplig. Coachernas kontor finns dock i kommunens lokaler.

För att stärka samverkan mellan huvudmän och säkra en sammanhållen rehabilitering för den enskilde kommer Samordnad individuell plan att ligga

till grund för samverkan kring den enskilde när sådant behov finns. Via lagstiftning i både SoL och HSL ger detta en möjlighet att sammankalla deltagarens kontakter och fördela ansvaret för rehabiliteringen. Coacherna har inte ett samordnaransvar för samordnad individuell plan, men däremot ska de initiera nödvändiga kontakter, samverka och stödja deltagaren i arbetsrehabiliteringsprocessen. Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen inkluderas i rehabiliteringsarbetet när det är aktuellt, som ovan beskrivits.

Effekten blir att arbetscoachen tar ett samlat grepp kring de insatser och stöd som behövs för att deltagaren ska kunna fungera på arbetsmarknaden. På så vis minskar risken för att deltagaren ska hamna mellan två eller flera myndigheters ansvar. Långsiktigheten i stödet säkerställer även tryggheten för deltagaren, att man inte måste börja om på nytt om problem uppstår på arbetsplatsen efter en tid.

Brukarnätverket NSPH har i hög grad varit delaktiga i genomförande av kompetensutvecklingsstrategier i Uppsala län, både i utbildning av IPS-metoden och återhämtningsinriktat arbete. De har också en viktig roll genom Hjärnkoll, ett regeringsuppdrag där Handisam fått i uppdrag att utarbeta strategier för förändrade attityder till personer med psykisk sjukdom och psykisk funktionsnedsättning. I marknadsföring gentemot allmänhet och arbetsgivare är attityder till psykisk ohälsa en fråga som behöver belysas, för att påverka och öka möjligheten till anställning för personer med funktionsnedsättning. Projektet samverkar därför både med Hjärnkolls attitydambassadörer och med NSPH.

Samverkan kan även göras med andra projekt, t.ex. Hikikomori. Ett tänkbart samarbete mellan projekten är att ISAmverkan besöker Hikikomoris verksamhet och berättar om det stöd man erbjuder. Hikikomoris deltagare kan sedan anmäla intresse, vid behov med stöd av personalen. Då en person som deltagit i Hikikomori och sedan vill komma ut i arbete stämmer väl överens med ISAmverkans målgrupp, förefaller det vara en naturlig koppling mellan projekten. Erfarenhetsutbyte kan även göras med andra liknande verksamheter i länet, och vid intresse för IPS-metoden kan teamet erbjuda studiebesök och föreläsningar.

Inom några kommuner i länet har initiativ tagits till att börja arbeta efter IPS-modellen. Vid uppföljning av den ingångna överenskommelsen om samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning har behov framförts av ta del av Uppsala kommuns erfarenheter. Därför planeras att ett nätverk mellan intresserade kommuner bildas med projektet som bas.

3.1.2 Skillnad från ordinarie verksamhet

Tydliggör kort de större skillnader som finns mellan å ena sidan verksamheten i projektet och å andra sidan ordinarie verksamheters stöd skulle ha givit individerna i målgruppen.

Som ovan nämnts arbetar Arbetsförmedlingens SIUS-konsulenter utifrån modellen Supported Employment, utifrån vilken IPS har sin grund. Skillnaden mellan SIUS-konsulenternas arbete och projekt ISAmverkan är dels att coacherna i ISAmverkan arbetar med färre deltagare och på så vis kan ge mer resurser till varje enskild deltagare och dels att IPS är särskilt utformad för att möta behovet hos personer med psykiska funktionshinder. Detta är en grupp som har svårt att få ett anpassat stöd till arbete inom ordinarie verksamhet, både inom kommunen och Arbetsförmedlingen. Stödet till målgruppen inom kommunen tenderar att hamna utanför den reguljära arbetsmarknaden, något som ovan nämnda inventering visar (endast 64 av de 1421 tillfrågade har det senaste året haft ett arbete på den öppna arbetsmarknaden). Coacherna i ISAmverkan hjälper sina deltagare till arbete på den öppna arbetsmarknaden och fortsätter sedan att ge stöd för att arbetet ska fungera på lång sikt, något som inte erbjuds inom ordinarie verksamhet.

I metoden ingår, som ovan nämnts, att varje coach arbetar med högst 20 deltagare samtidigt. Detta innebär att mycket resurser måste läggas på varje person, något som sällan är möjligt inom ordinarie verksamhet, där det ofta finns högt ställda mål gällande antal klienter/patienter/sökande. Erfarenheter av IPS visar dock att den täta kontakten och långsiktigheten är avgörande för att stödet ska ha långvarig effekt. Som ovan beskrivits tar arbetscoacherna ett helhetsgrepp kring deltagarens situation, och ger det individanpassade stöd som behövs för att deltagaren ska finna, få och behålla ett arbete. Således står de stora skillnaderna mellan ISAmverkan och ordinarie verksamhet att finna i följande nyckelord: *resurser, långsiktighet och individanpassning.*

3.2 Organisationernas respektive åtaganden

Part	Beskriv respektive organisations åtaganden. Beskriv de huvudsakliga arbetsuppgifterna. Lägg till vilken kompetens dessa kräver och/eller vilken yrkesroll man avser att besätta tjänsten med.	Total omfattning (% heltid)
Uppsala kommun att:	- Projektledare Ansvarar för att driva projektet enligt plan, samordna aktiviteter i projektet, avrapportera resultat och avvikelser, hålla i uppföljning av projektet och skriva rapporter till Samordningsförbundet. Delad tjänst projektledare och arbetscoach.	50
	- Arbetscoach Inskrivning, kartläggning, coachning av deltagare. Kontakt med arbetsgivare, rekrytering av arbetsplatser, uppföljning av arbete/praktik. Samordning med nätverket.	150
Landstinget att:		
Försäkringskassan att:		
Arbetsförmedlingen att:	- Arbetscoach Inskrivning, kartläggning, coachning av deltagare. Kontakt med arbetsgivare, rekrytering av arbetsplatser, uppföljning av arbete/praktik. Samordning med nätverket. Ansvarig handläggare för de deltagare som skrivs in på AF i och med inskrivning i projektet.	100
Brukarorganisation		
(Ev.) Gemensamt ansvarar man för att:		
Summa projektets omfattning i % av heltid:		300

Projektet genomförs med kommunen som huvudprojektägare, men i nära anslutning till Arbetsförmedlingen. På strategisk nivå samverkar nämnder i kommunen med landstinget i plattformen Närvårdssamverkan Uppsala. I styrgruppen finns förutom kommun och landsting även Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och NSPH representerade. Brukarperspektivet beaktas genom att en brukarrepresentant, som är medlem i både RSMH och NSPH, deltar i projektplaneringen samt finns med i styrgruppen. Representanten är också projektledare för Hjärnkoll Uppsala Län och har därmed ansvar för att involvera de ambassadörer som ingår i projektet lokalt för informationsspridning främst mot arbetsgivare.

3.3 Utvärdering

Beskriv hur projektet avser att utvärdera och följa upp sin verksamhet.

En hälsoekonomisk utvärdering ska göras under projekttiden med syfte att utgöra beslutsunderlag för implementering av verksamheten efter projektavslut. Deltagarnas egenupplevda hälsa kommer att mätas med enkäten GHQ12 (General Health Questionare) vid start respektive avslut i projektet, och resultatet av detta kommer att räknas om i kvalitetsjusterade levnadsår (QALYs), vilket är ett sätt att mäta hälsoekonomiska vinster av en insats.

Hur väl projektet följer IPS-metoden mäts med en programtrohetsskala, där verksamheten får poäng enligt en skala inom områdena personal, organisation och verksamhet. Resultatet delas in i intervallerna *stämmer inte överens med IPS* (73 poäng och mindre), *stämmer delvis överens med IPS* (74-99 poäng), *stämmer bra överens med IPS* (100-114 poäng) och *stämmer mycket bra överens med IPS* (115-125 poäng). Projekt ISAmverkans programtrohet kommer att mätas av projektet självt, som ett sätt att följa upp att man arbetar enligt metoden. Eftersom IPS är evidensbaserad behöver man inte utvärdera metoden som sådan, utan enbart projektets programtrohet. Intentionen är att projekt ISAmverkan får över 100 poäng, och således har god programtrohet.

Projektet ska även utvärderas av en extern utvärderare gällande resultat, deltagarnas upplevelser av projektet, vård/myndighetskontakter, etc. Utvärderaren ska följa projektet, och lägga mycket fokus på deltagarnas upplevelser, eftersom just detta är en central del inom IPS.

Efter projektavslut förväntas projektet vara implementerat i ordinarie verksamhet. För att detta ska vara möjligt behöver organisationerna se att projektet uppnår önskvärda resultat, vilket kräver längre processtid och noggrann utvärdering. Vidare behöver en konkret metod för samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Uppsala kommun arbetas fram. En del av utvärderingen handlar även om hur ansvaret fördelas mellan de olika parterna.

Resultat från projektet ska delges samtliga organisationers chefer, ledningsgrupper och berörda nämnder och styrelser. Erfarenheter sprids vid avslutskonferens. Resultatet kommer också att ingå i den årliga uppföljningen av länets överenskommelse om samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning.

4 Projektets finansiering

Här sammanställs de uppgifter som också detaljredovisas i filen "Budgetmall till projektplan", vilken finns att hämta på förbundets hemsida. Ifylld fil skall alltid bifogas ansökan. Alla kostnader listade nedan skall kunna spåras till verksamhet beskriven på andra ställen i ansökan, främst under rubriken Arbetssätt.

Projektets löptid: 2014-01-01 – 2014-12-31			
Huvudprojektägare	Samordningsförbundets finansiering enligt ansökan	Projektägarnas ev. egenfinansiering	Totalt (tkr)
Huvudprojektägare (Uppsala kommun)	1 830	0	1 830
Projektägare 1 (Arbetsförmedlingen)	600	0	600
Projektägare 2 (Försäkringskassan)	0	0	0
Projektägare 3 (Landstinget Uppsala Län)	0	0	0
Summa	2 430	0	2 430

Kostnader i tkr. Detaljerad budget finns som bilaga 1.

5 Överenskommelse

(Texten under hela detta avsnitt skall stå kvar orörd)

5.1 Lagar och förordningar

Projektägarna är verksamhetsansvariga och har det fulla ansvaret för att gällande lagar, förordningar, föreskrifter och egna riktlinjer, vilka på något sätt berör uppdraget enligt denna projektplan, följs. Projektägarna är skyldiga att tillse att de och berörda medarbetare är kontinuerlig uppdaterade kring dessa. Personal som arbetar i projektet är fortsatt anställda av berörd medlemsorganisation som också har kvar det fullständiga arbetsgivaransvaret.

5.2 Information från projektet

Vid ett beviljande av projektet ska projektet löpande lämna information om sin verksamhet enligt de sätt som Samordningsförbundet meddelar. Främst handlar detta om redovisning i SUS (System för uppföljning av samverkan inom rehabiliteringsområdet) samt om olika rapporter om läget i och utsikterna för projektet enligt gällande rutiner för projekt.

Viktiga förändringar i projektet avvikelserapporteras dock i särskild ordning.

5.3 Hantering av projektplanen fram till styrelsens beslut

För att säkra respektive organisations åtagande enligt denna ansökan till Samordningsförbundet behöver ansökan skrivas under. Samtidigt bör detta kombineras med en så enkel administration som möjligt.

Därför gäller att under den tid som arbete med att skapa detta projekt/denna insats pågår har den tänkta huvudprojektägarens företrädare ansvar för att innehållet i projektförslaget är korrekt och förankrat hos alla andra berörda projektägare. När förbundets beredningsprocess av ansökan ska börja kan därför handlingen, med underskrift av huvudprojektägarens behöriga beslutsfattare (som därmed står som garant för att innehållet är fortsatt förankrat hos alla projektägare) skickas till förbundet. Under processen hanteras ev. behov av ändringar på samma sätt.

Inför behandling av Samordningsförbundet styrelse för beslut skall dock samtliga parter behöriga beslutsfattare ha skrivit under och ställt sig bakom den färdigberedda ansökan.

Ansökan ska även skickas in elektroniskt i wordformat.

5.4 Bilagor

1. Budgetmall för projektplan
 2. Individanpassat stöd till arbete enligt IPS-modellen – vägledning för arbetscoacher (Socialstyrelsen)
 3. Programtrohets skala för IPS
 4. Överenskommelse om samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning i Uppsala län 2012 - 2016
-

6 Underskrifter

(Texten under hela detta avsnitt skall stå kvar orörd. Håll ihop alla underskrifter inkl denna text på en sida i möjligaste mån)

I och med nedanstående underskrifter och ett därpå följande positivt beslut från Samordningsförbundets styrelse så har ett åtagande från projektägarna, både gentemot varandra och mot Samordningsförbundet, att uppfylla denna projektplan inom de beskrivna ramarna överenskommit.

Åtagandet inkluderar att följa tillämpliga och gällande förbundspolicys och andra riktlinjer och anvisningar för projekt (se bl a förbundets hemsida). Eventuella förändringar mot denna projektplan kommuniceras med Samordningsförbundet enligt särskild ordning.

De i projektplanen angivna kostnaderna utgör ett maxbelopp, och grund för ersättning är faktisk upparbetade kostnader. Styrelsens beslut om finansiering av samverkansprojektet gäller dock under förutsättning att förbundet beviljas medel från medlemsorganisationerna framöver.

Se Samordningsförbundets finansieringspolicy för mer information samt rutiner för rekvisering av medel.

Projektnamn: ISAmverkan

Uppsala 2013-10-15

Uppsala 2013-10-15

Uppsala kommun

Arbetsförmedlingen

Lena Winterbom
Uppdragschef

Erland Fischer
Sektionschef

Budget - detaljerad ISAmverkan

Projektets löptid: 2014-01-01 2014-12-31

Fyll i färgmarkerade fält:

Kostnader att rekquirera från Samordningsförbundet

Kostnader i tkr		Huvudprojektägare	Delprojektägare	Delprojektägare	Delprojektägare	
		Uppsala kommun	Landstinget	Arbetsförmedlingen	Försäkringskassan	ATT REKVIKERA - ALLA PROJEKTÄGARE
Personalkostnader inkl PO-pålägg	tjänst i %					
1. Projektledare	50%	300 000				300 000
2. Arbetscoach	150%	900 000				900 000
3. Arbetscoach	100%			600 000		600 000
						0
						0
Summa personalkostnader	300%	1 200 000	0	600 000	0	1 800 000

Lokalkostnader						
Lokalhyra		120 000				120 000
Ovriga lokalkostnader		20 000				20 000
Summa lokalkostnader		140 000	0	0	0	140 000

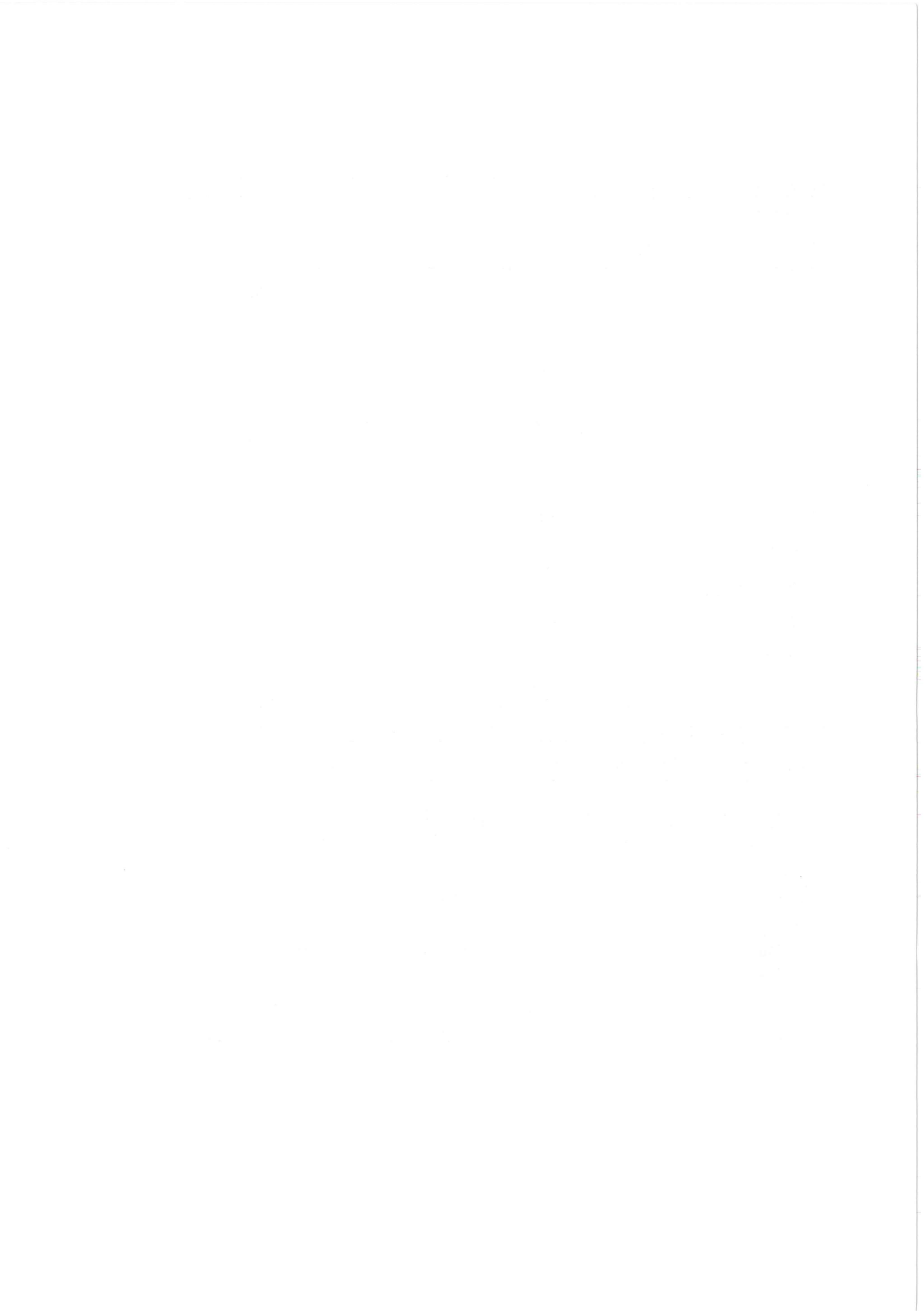
Ovriga kostnader						
Utvärdering		200 000				200 000
Halvtids- och slutseminarier		30 000				30 000
Handledn/utbildn projektmedarbetare		100 000				100 000
Inköpta utredningar, utbildningar och tjänster avsedda för deltagare						0
Ovriga aktiviteter för deltagare						0
Telefon-, IT-kostnader		100 000				100 000
Resor		10 000				10 000
Tolk						0
Informationsmaterial		20 000				20 000
Ovrigt		30 000				30 000
						0
Summa övriga kostnader		490 000	0	0	0	490 000

Totalt från Samordningsförbundet 1 830 000 0 600 000 0 2 430 000

Egenfinansiering		Uppsala kommun	Landstinget	Arbetsförmedlingen	Försäkringskassan	
Personalkostnader inkl po-pål	tjänst i %					
1.	0%					0
2.	0%					0
3.	0%					0
Summa personalkostnader	0%	0	0	0	0	0
Lokalkostnader						
Lokalhyra						0
Ovriga lokalkostnader						0
Summa lokalkostnader		0	0	0	0	0
Ovriga kostnader						
Kostnadsbeteckning						0
Kostnadsbeteckning						0
Kostnadsbeteckning						0
Summa övriga kostnader		0	0	0	0	0

Summa egenfinansiering 0 0 0 0 0

Totalt kostnad projektet 1 830 000 0 600 000 0 2 430 000

Budgetsammanställning projektplan ISAmverkan

Projektets löptid	2014-01-01	2014-12-31	
Kostnader i tkr	Att rekvirera från Samordningsförbundet	Projektägarnas egenfinansiering	Totalt projektet
Huvudprojektägare			
Uppsala kommun	1 830 000	0	1 830 000
Delprojektägare 1			
Landstinget	0	0	0
Delprojektägare 2			
Arbetsförmedlingen	600 000	0	600 000
Delprojektägare 3			
Försäkringskassan	0	0	0
Delprojektägare 4			
NAMN	0	0	0
Summa	2 430 000	0	2 430 000

Instruktioner till projektbudgeten:

För över innehållet i denna tabell till projektplanen under rubriken Projektets finansiering. Den detaljerade budgeten skickas med ansökan som en bilaga.

